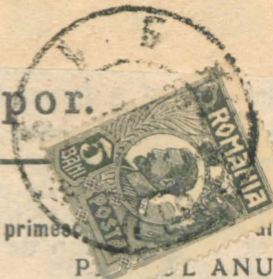

Lumina Să

On. Red. «Asociațiunea»

Loco (str. Șaguna)

Foaie săptămânală pentru popor.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an	Lei	55--
Pe o jumătate de an		30--
Pentru străinătate		100--
Pentru America pe un an	dolari	2--

== Un număr 1 Leu. ==

REDACȚIA și ADMINISTRAȚIA:
Sibiiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Redactor: Preotul IOSIF TRIFA.

se primesc în strada Mitropoliei 45.
P. L. ANUNȚELOR:
Un șir mărunț 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

BISERICA

este pentru neamul nostru așezământul, care ne-a ocrotit sufletul și ne-a apărât ființa față cu vrășmașii ce ne-au dat năvală. Biserica ne-a mângâiat și întărit sufletele în vremuri de răstribite și din pridvorul ei a pornit cultura neamului, ca și aproape toate îndemnulurile de mai bine și de înaintare.

In largul cuprins al țării, pe toate satele noastre, n'a fost mișcare în folosul obștei, la care biserica, prin slujitorii ei, să nu dea ajutorul cel mai de seamă, dacă cumva nu sta în fruntea întreprinderilor folositoare, în afară de chemarea ei religioasă, pe care o împlinea cu sfințenie.

Dar azi bucură-se oare biserica de cinstea și prețuirea pe care ar trebui să i-o dăm? Ea ne-a dat aproape tot ce avem și ea singură poate să dea fiilor poporului nostru: cuget cinstit, judecată dreaptă și faptuire izvorâtă din dragoste.

Dacă vieața noastră se izbește de atâtea neajunsuri, dacă zi de zi se aud tânguiri pentru atâtea potigniri, ce se văd la sate ca și la orașe și în întreg cuprinsul țării, pricina este că oamenii au părăsit biserica, s'au abătut dela învățăturile ei, nu mai este ea farul de lumină care să ne lumineze cărările vieții.

Dacă ticăloșiile s'au sporit, dacă înșelăciunea și nerânduiala s'au întins și ne pândesc la toate colțurile, dacă dreptatea se face cu pumnul, și cel dela putere nu mai ține seamă de nimic, iar cel slab e lovit și împins fără

milă, pricina este că lumea s'a abătut și a uitat învățăturile blândului Isus, pe cari biserica nu mai are cui le vesti.

In sărbători oamenii, în loc să alerge la izvorul viu și nesecat al slujbelor sfinte, să asculte graiul înțelepciunii, ce se desprinde din cărțile religioase, unii aleargă după afaceri, alții caută petreceri urâte și necuviințioase, bisericile rămân goale și sufletele oamenilor pustii.

Ori cât ne-am tângui de răul vremii, ori cât de mare ne-ar fi nemulțumirea că stările din țară nu sunt așa pe cum le-am dorit, ele nu se vor îndrepta fără să ne punem toți pe muncă cinstită, fiecare la locut unde se găsește și după puterile pe cari le are.

Și mai înainte de toate, pentru a se putea premeni firea cea stricată a oamenilor, pentru înnoirea sufletului lor, fără de care nu este îndreptare, să ne întoarcem iarăși la biserică. Să o cuprindem în gândurile noastre, ca pe cel mai scump așezământ de vieață, întemeiat de Fiul lui Dumnezeu pentru îndreptarea și mântuirea noastră.

Când greul ne apasă, să căutăm alinare la poalele crucii, în fața altarului; când bucurii ne învălue acolo să aducem mulțumire Domnului, în rugăciune smerită. Dela altarul Domnului să luăm binecuvântare pentru gândurile, pentru vorbele și toate fapăturile noastre și atunci vieața se va schimba ca prin farmec.

«Căutați fața mea — zice Domnul — și eu voi fi vouă tată». (P.)

Țineți la datinele strămoșești.

Nu e durerea mai mare pentru un pricepător, care-și iubește țara și neamul, decât părăsirea ori corcirea datinelor bune, moștenite din strămoși. Și iață de ce.

Un neam, care ține la ceea ce țineau moșii și strămoșii, dă dovadă că vrea să trăiască. Toate popoarele, cari au pierit depe fața pământului și-au început pieirea prin aceea, că nu le mai plăcea portul, apoi nu le era destul de frumoasă limba și începeau să învețe limbi străine și nu mai vorbeau decât în aceste limbi, apoi nu le mai plăceau mâncările și sculele din casă, la urmă batjocorirău ce aveau mai sfânt: credința moșilor și strămoșilor, datinele lor la morți, la cununii și alte zile însemnate din viața lor. Așa bunăoară Romanii, strămoșii noștri, până au ținut la cele strămoșești au biruit lumea și împărăția lor s'a întins asupra întregului pământ, cunoscut pe atunci. Dar după ce au ajuns în atingere cu Grecii, le părea, că sunt mai

invățați și mai pe sus, dacă se îmbracă, dacă vorbesc, dacă fac ca ei. Zadarnic a fost strigătul de durere al lui Cato (un vestit conducător al lor) care le-a spus, ce vor păți. Nu l-au ascultat, și au pierit — cu toată mărirea lor.

Iubiți cetitori, Vă rog gândiți-vă, la noi mai țin oamenii la cele bune și sănătoase ale bătrânilor? Parcă văd atâția inși, cari duși de alții, ori de năcazuri au ajuns printre străini, iar alții, cari aici acasă au mai drag streinii cu ale lor datini, — cum își bat joc de acele lucruri și datini sfinte, cari ne-au ținut teferi, încât nu ne-au putut înghiți streinii. Și mă tem că acest semn să nu fie o coabe reală!

Nu îndrăgiți streinii, în felul acela, că vă dați ale voastre cele bune — pe ale lor cele «frumoase», că nu tot ceea ce pare e și frumos și bun! Doar vrem să mai trăim ca nație română!

Pe două fronturi

trebuie să purtăm lupta pentru a ne întări țara înlăuntru, după ce i-am croit hotare statornice în afară. De o parte stau păcatele și scăderile morale, cari s'au revărsat, ca un puhoi, peste neamul nostru după război; de alta stă în linie de bătaie vrășmașia neamurilor străine de printre noi, cari ne caută slăbirea, pentruca să ne poată înfrânge, la vreme.

Ca și în marea bătălie dela Mărășești, ori în cumplita măsurare dela Tisa tot numai prin înțelepciunea și vrednicia noastră vom câștiga biruință deplină asupra rețelor dintre noi și vom înfrânge cerbicia dușmanilor.

Două sunt mijloacele cu ajutorul cărora se poate sparge frontul rețelor și păcatelor: unul este întoarcerea spre Hristos, intrarea în oastea Lui și recunoașterea Lui de comandant suprem, a cărui porunci să fie ascultate și împlinite desăvârșit și fără șovăire, așa cum au urmat soldații din tranșee pe comandantul lor cu disprețul vieții; iar altul este să ne punem pe lucru fără preget și cu stăruință de fier, pe toate tărâmurile vieții: plugari, meșteșugari și cărturari deopotrivă, desvătăndu-ne a sta la pândă după bunăstare personală și câștig mare, fără trudă. Munca cinstită și stăruitoare este arhanghelul vieții, care alungă cu sabia de foc patimile și fărădelegile, ce incolțesc și cresc în vieața oamenilor, cari trăesc fără lucru înțețitor.

Prin hărnicia țaranului, pământul își revărsă belșugul, prin truda muncitorului se desgroapă bogăția țării de sub pământ, atelierile și fabricile produc cele de lipsă și bunăstarea țării sporește. Strădania oamenilor de carte va ridica cultura neamului, spulberând întunerecul, luminând mințile și îmbunătățind inimile. Iar toate acestea, la rândul lor, vor curăți bălăriile făcând să strălucească aurul curat al sufletului românesc, care trebuie să se înalte sus peste neamurile ce ne înconjoară.

Frontul vrășmașilor străine de printre noi îl vom umili prin dreptatea întemeiată pe legi, dar și prin nelndurare față de orice abateri și rățăcirii dela datoriile pe cari le au față de această țară, a cărei stăpânire românească trebuie să o recunoască și să i se supună, ca cetățeni români.

Nu vom asupri pe nimeni, căci prea mult am suferit noi, ca să nu ne dăm seama că orice asuprire trezește îndărărire; dar nici nu vom răbda de acum, ca străinul, fie el ungar încăpăținat ori sas disprețuitor sau jidan obraznic, să-și mai bată joc de ființa noastră ca popor și nici ca om singular. Avem o datorie ca țară, să-i trezim la înțelegerea vremilor schimbate, cari nu se vor mai întoarce înapoi și avem o datorie ca cetățeni să-i facem să priceapă că s'a încheiat cu favorurile și hotărârile, la care au fost dedați.

Când tot sufletul de român va sta în luptă, de o parte cu credința și cu hărnicie, de alta cu dreptate și cu trezvie, vom câștiga biruința pe amândouă fronturile. Țara se va întări și înălța, iar numele de Român se va mări. (M.)

Știri din țară.

Proiecte de legi ce se vor prezenta la toamnă parlamentului ca să le voteze: dările directe, legea timbrului, refacerea serviciilor și industriilor stricate de război, organizarea din nou a căilor ferate, legea muncii, unificare bisericească, școlară și a magistraturei, reforma administrativă și noua lege electorală. Asemenea se vor aduce spre votare legile cerute de noua constituție pentru întregirea ei.

Trimisul guvernului ungiuresc a sosit la București să reîncepă tratative cu guvernul român pentru schimbul de prizonieri politici, ce se găsesc în amândouă țările. Se vestește că întâiul schimb de 40 prizonieri a și plecat spre țară.

Intre România și Rusia s'au început la Tiraspol sfaturi pentru a pune capăt atacurilor bandiților de peste Nistru, pentru a statornici câteva locuri de trecere a mărfurilor dintr-o țară în alta și pentru a deschide din nou drumul pentru corăbii pe Nistru. Desbaterile se fac în două comisii, cu delegați români și sovietici. Roadele acestor sfaturi se vor cunoaște în curând.

Ce mai e nou în lumea mare?

Franța și Germania se găsesc în războie cumplită. Adevărat nu se pământ cu sabia și focul ucigător al armatei. Dar războiul de acum, cultural și economic între neamuri, nu e mai puțin crâncen.

Franța și Germania duc război cumplit pentru ținutul Ruhr. Germania nevrând să-și plătească datoriile de război, Franța s'a văzut nevoită să cuprindă cu puterea o parte din cele mai bogate, a țării nemțești și să încasseze venitele de acolo.

Alături de Franța stă Belgia împotriva cerbiciei nemțești. Anglia mai îngăduitoare pare a sprijini pe Germani în împotrivirea lor și de aici slăbirea prieteniei ce o avea cu Franța.

Frământările acestea umplu de îngrijorare lumea întreagă. Adevărat că deocamdată tot Germania trage scurta. Banul ei și-a pierdut prețul cu totul, în țară s'a făcut scumpete nemaipomenită și traiul este de nesuferit. Această stare de lucruri a pricinuit căderea guvernului Cuno și înlocuirea lui cu un altul sub Stresemann. Dar mare nădejde de schimbare nu este. Noul minister german este tot așa partizan al împotrivirii de plată a stricăciunilor de război, zice-se până Francezii nu ies din Ruhr. Iar aceștia nu vreau să știe de o îngăduire.

Se aștepta cu mare neliniște cuvântul Angliei. Ea a grăit printr-o notă către Franța și Belgia, dar fără să ia ținută hotărâtă și lămurită. Propune însă un tribunal internațional, la care să se judece pricinile.

Toate semnele arată că neajunsurile nu pot fi deslegate decât prin înțelegere b'nevoitoare între cele două țări, Franța trebuind să fie mai îngăduitoare, iar Germania hotărându-se în sfârșit să împlinească legămintele din contractul de pace.

Noul guvern german s'a alcătuit sub conducerea lui Stresemann și s'a întărit în parlament. După ce a spus noul președinte cum crede să conducă țara i-s'a votat încredere cu mare majoritate de voturi. Numai comuniștii îi stau împotrivă mai cu îndărărire. Se nădăjduiește ca Stresemann să găsească o cale de apropiere și înțelegere cu Francezii, ca să-și scoată țara din nevoi.

Președintele Americii a declarat că nu se amestecă în darăverile Europei, nu ia partea nici uneia din țări și nici nu se pune împotriva alteia. Dacă însă toate statele europene ar invita America, ea este aplicată să ajute la deslegarea greutăților de plată a stricăciunilor de război, dar cere ca să i se plătească toate datoriile ce le au acolo statele din Europa, chiar și când Anglia ar vrea să fie mai îngăduitoare de datornicii ei.

Și sașii nemulțamiți.

Știam noi că e o făcărie purtarea săsească la înfăptuirea României mari. S'au dat plainici cu gândul că-și vor putea ținea starea de «popor ales» cum i-a făcut Austriacii și i-au moștenit Ungurii, îmbrăcându-i cu toate bunătățile, ca să-i aibe împotriva noastră.

Acum când sunt și ei de o potrivă cu toți cetățenii înaintea legilor României, nu le ajunge cărcotirea în țară. De curând au început să răsufle și ei prin gazetele bine plătite ale străinătății («Times» din Anglia). Spun acolo nici mai mult nici mai puțin decât că «Mai înainte vreme sub cuvântul «Român» se înțelegea un păstor, un tăietor de lemne, or o slujnică. Azi acest cuvânt înseamnă: Stăpânirea!»

Câtă nerușinare să vorbească și azi de noi în bațocură, ca pe vremuri, când pentru noi nu era dreptate.

Datoria noastră este să ne dăm seama de «vecinul cu ață în traistă».

Țara noastră văzută de străini.

Ungurii dela noi și după ei decurând acum și Sașii, caută în fel și chip să ne hulească și bațocorească țara și neamul, prin gazetele din străinătate, pe cari le plătesc cu mână largă. Noi avem păcatul că nu le răspundem dupăcum ar trebui, nici acolo în străinătate și nici aici acasă.

Noroc că se mai găsesc oameni cu vedere curată și cu inima dreaptă cari ne iau în apărare cinstea țării.

O gazetă («Tribune de Lausanne») din Elveția, țară, nici prietenă nici dușmănouă, scrie despre încercările grele și jertfele mari prin cari a trecut România în curs de 5 ani de război. Întai cu Bulgarii, apoi alături de aliați, în războiul mare al lumii. Sleită de război, secătuită de vrăjmașul care i-a călcat pământul, amenințată de primejdia bolșevismului rusesc, țara a rămas neclătită, căci a ținut-o cumințenia țaranului nostru cinstit și așezat.

După războiul tot numai prin bunul simț al țărănimii a putut trece norocos țara peste reforma agrară, a putut înfăptui reformele democratice și a putut învinge neajunsurile economice, cari au dus la cădere alte țări.

Azi țara noastră, spune numitul ziar, e în plin progres de refacere. Căile ferate s'au înmulțit, producția s'a sporit, comerțul și industria s'au îmbunătățit, finanțele și bugetul țării dau cea mai frumoasă dovadă de reculegere.

Și încheie astfel vorba despre noi: «Pășind pe această cale România merge cu pași repezi spre deplina ei refacere și viitorul îi păstrează încă mari izbânzi prin puterea și energia de care a dat dovadă în grelele încercări pe cari le-a îndurat».

Așa ne judecă străinii cu vedere dreaptă, și ar trebui să ia aminte la ei toți câți câtesc mereu împotriva lucrurilor dela noi, numai fiindcă nu le merge la toate în plin, sau pe cum vor toate bunătățile numai pentru ei.

Altă iscodire.

Intre Paris și București se face poșta și cu aeroplanele. Drumul prin văzduh ducea peste Germania, dar ce să vezi ori venea aeroplanul dincolo în coace, ori se ducea de aici încolo în țara nemțească trebuia să se pogoare de silă și Nemții puneau mâna pe ele, făcându-se până acum stăpâni pe 10 mașini de zburat. — Lumea nu știa ce e, dar acum i s'a dat de cap. Căci iată ce s'a mai întâmplat.

Un ministru al unei țări din apus primește o scrisoare neisclătită, în care-i spune: «Azi la 8 seara vei păți una nepățită; i-ai merinde și haine, că vei dormi la marginea drumului». Ministrul ascultă și pleacă însoțit și de alte automobile. La jumătatea drumului, ce să vezi: toate automobilele se opresc deodată și nu mai au ce le face să porniască până târziu. Și atunci li s'a spus, că dela o stațiune de telegrafie fără fir s'a făcut această ispravă, ca încercare a unei iscodiri.

Anume cineva a inventat niște unde electrice (cari merg prin aer nesimțite și nevăzute de noi), cari opresc pe loc toate motoarele, cari se nimeresc în drumul acestor raze până la 50 kilometri depărtare dela stația electrică. Cu aceste unde ne-au furat și aeroplanele de poșta.

FOIȘOARA.

Sclavul din India.

Pe o insulă din India trăia un stăpân foarte bogat, care avea mulți sclavi (robi) în serviciul său.

Intre aceștia fu unul foarte cinstit și de omenie, și pentru aceste calități stăpânul său i-a dat o slujbă aleasă și de încredere. Intr-o zi stăpânul zise acestui sclav să meargă cu el la piață, unde se vând sclavi pentru a cumpăra încă 20 sclavi pentru lucrările sale. Stăpânul îi mai porunci ca el să aleagă, dar să caute să fie oameni voinici și tineri, ca să poată rezista muncii. Ajungând la țară sclavul începu să aleagă. După foarte puțin timp, el își țintii ochii săi pe un bătrân gârbovit din Africa, și zise stăpânului său: «Stăpâne, am găsit unul» și arătă pe African. Stăpânul fu mirat de această alegere a sclavului său și era bineînțeles împotriva unei asemenea alegeri. Dar sclavul îl rugă atât de mult, încât vânzătorul de sclavi îndușoșându-se, zise că dacă cum-

pără douăzeci de sclavi, el îi dă și pe acest bătrân African pe deasupra și târgul se făcu. Cei douăzeci de sclavi fură trimiși îndată la muncă, iar Africanul fu luat de protejatul sclav în odaia lui.

Il culcă în patul său, îi dădea să mănânce din mâncarea lui, când îi era frig îl ducea la căldură, când îi era cald îl ducea la umbra pomilor. Stăpânul fu foarte mirat cât de mare îngrijire depune sclavul său pentru acest bătrân African și într-o zi el cheamă pe sclavul său la el și îl întreabă: «Este acest moșneag tatăl tău, de îl îngrijești așa?» «Nu, stăpâne, nu e tatăl meu», răspunse sclavul.

«Este poate un frate de al tău mai mare sau vre-o rudă?» mai întreabă stăpânul. «Nu, stăpâne, nu e nici fratele meu, nici vre-o rudă de a mea, nu e nici măcar prietinel meu», zise sclavul. «Dar cine e atunci?» întreabă mâniat stăpânul. «El e dușmanul meu, el m'a vândut odinioară ca sclav, dar biblia mea zice: «Când dușmanul tău fiămânzește dă-i să mănânce, când dușmanului tău îi e sete, dă-i să bea și așa tu vei aduna cărbuni de foc pe capul lui!» răspunse sclavul cu respect.

Din englezește.

Datorință și respect.

«Regele Francisc de Medici vorbea totdeauna cu capul descoperit cu sculptorul Michel Angelo, iar papa Iuliu III l-a poftit să șadă lângă el, în vremece pe cardinalii (sfetnicii lui) îi ținea în picioare; împăratul Carol al V-lea totdeauna îi făcea loc pictorului Tițian, iar odată, când i-a căzut penelul din mână, s'a plecat însuș împăratul și l-a ridicat zicând: «D-ta meriți să fi servit de un împărat; papa Leo al X-lea și-a ținut de datorință să stea la câpătâiul pictorului Rafael, când acesta trăgea să moară, cum a stat și împăratul Francisc I la al pictorului Leonardo da Vinci».

Și gândindu-mă la aceștia văd atâția găgăuți de-ai noștri de azi, cari cocofându-se și ei, ori făcând niște mii, așteaptă să fie serviți și salutați de toată lumea și de toți muritorii. De-ar învăța ceva dela aceștia.

Dumineca 13-a după Rusalii.

Evangelia dela Matei C. 21 v. 33—42.

Soartea profeților.

De câteori citesc această minunată pildă, îmi aduc aminte de soartea neamurilor și a profeților lor. Căci aici nu e vorba de viața de vie și de lucrătorii ei, ci de virtuțile pe cari le-a sădit Dumnezeu în sufletul omului dela zădăria lui și de buna chivernisire cu care sântem datorii față de acestea.

Dumnezeu n'a lăsat neamurile în grija sorții oarbe, ci le conduce și astăzi prin înțeleapta povață a profeților mari și le cere din când în când socoteală de rodirile vieții lor.

Ce fac însă neamurile? De obicei, în loc să primească pe profeți cu flori și cântece de slavă, în loc să-i înconjoare cu toată dragostea sufletului lor și să le urmeze îndemnul mântuitor, îi ucide. Dacă nu cu pietri, cum au făcut iudeii, cel puțin cu neascultarea lor. Aceasta a fost soartea tuturor profeților; aceasta a fost și soartea celui mai mare profet — a lui Isus, care mântuind lumea, drept răscălată a fost răstignit pe cruce.

Dar Dumnezeu nu-și măsoară îndurarea și dragostea sa cu măsura păcatelor noastre. El ne trimite și astăzi proroci, cari ne cer socoteală de chiverniseala noastră sufletească. Și mai ales Mântuitorul ne întreabă în fiecare moment: ce a rodit Evangelia sa sfântă în sufletul nostru de creștin?

Cetitorule, ce vei răspunde tu la întreabarea Stăpânului care-ți cere socoteală de rodirile vieții? Il vei răstigni cu păcatele neascultării tale, ori covârșindu-te de bunătatea Lui nemărginită vei cere cu smerenie iertare, ca vameșul din evanghelie?

Dă-ți sama că roada păcatului este osânda, iar a virtuții îndurarea.

Și dacă Mântuitorul venind să-ți ceară socoteală te va găsi cu viața sufletului plină de roduri, îți va zice: «Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincios, peste multe te voi pune; intră întru bucuria Domnului tău».

Și vei fi una din pietrele de unghiu ale împărăției sale.

Uitați-vă cum se făcea arătura grăpatul, netezirea pământului și însemnarea!

Chimin și mac, grâu, orz și hrișcă. Și de bună seamă țaranul iscusit nu se mulțamește să arunce sămânța în pământ, și să nu mai dea pela ea până la seceriș.

Ci vii mereu să chitești. Buruienile rele nu cresc decât acolo unde plugarul e leneș și nu mai dă pe la moșie. Ii e groază însă de cel harnic și care vine mereu să le plivească până nu cresc mari, nu apucă să facă sămânță.

Secerișul e răsplata pământului pentru truda omului și întoarcerea ostenețelor lui.

La treerat și la cules fiecare soi de plantă își are adetul său.

Chiminul, macul și grâul nu se scot din plantă la fel.

Aici e iscusința plugarului.

Căci numai în posnașul Tilbuhoghindă vrea unul să arunce în pod nucile cu furca.

Sunt la plugărie lucrări, întemeiate pe mare iscusință, și sunt legate de termene cari nu pot fi trecute.

Ce am zice de acel țaran, care vede primăvara că e ploae și vânt și răceală, pe timpul când se sămăna cucuruzul, să-și facă el socoteală: Stau până în Maiu atunci e cald și bine, voi sămăna atunci cucuruzul!

Insă plugarul vede, cum se ține o plantă de terminul ei, care îndată ce zâmbește soarele și vântul alină, îndeună mugurii să se desfacă, și pe urmă vine floarea, iar când e raiul pogorât pe pământ, în luna Maiu, iese și floarea sfielnică și ascunsă printre frunze. Plugarul a fost cu ochii deschși să vadă cum lucrează firea și el să o urmeze.

* * *

Dar ce spune prorocul Isaia în cântarea plugarului?

Dumnezeu ne-a pus în această lume, ne-a dat pământul cu toate bogățiile sale.

Și a zis: Incearcă, plugare, și lucrează cu trupul, și lucrează cu mintea!

Fă-ți unelte din tot ce e în lume, pe pământ, în pământ și în aer. Pe pământ e lemnul, în pământ metalul, în aer electricitatea.

Bate-ți capul și iscodește, căci eu Dumnezeu, nu dau nimic de-agata ci numai celui născocitor, isteț și întreprinzător.

Ceeace inventatorii au descoperit cu atâtea jertfe — Dumnezeu știa.

Unde se oprește, în fulgerarea sa, gândul iscoditor al omului — începe știința lui Dumnezeu. Omul iscoditor, ager la minte, care-și frământă creierul în descoperirea adevărului, este în miezuină cu Dumnezeu, care i se arată unde se îndreaptă privirea scrutătoare a profetului și pe crestetele gândurilor înalte, e adevărul dumnezeesc, pe care mulțimea îl vede învăluit în ceață.

Aceste adevăruri prețioase le culagem, de lângă brazda plugarului, lângă coarnele plugului și se desfac din iscusința cu care a înzestrat Dumnezeu pe plugarul, prin mâinile căruia lumea primește de sus: pâinea cea de toate zilele.

Tr. Scorobet,

Oda plugarului.

Isaia Cap. 28 vers. 23—29.

*Care e lucrul plugarului la țarina sa?
Din zori de zi răstoarnă brazdă lângă brazdă,
Iar după ce s'au prăiit la soare, smărunțește
Pământul cu grapa și l' netezește ușor.
Imparte apoi arătura în table regulate:
Una-i de chimin și alta-i de mac;
Ici e ogorul de grâu, de orz și de hrișcă,
Căci așa e deprins să lucreze plugarul,
Cu iscusita povață a Celui de sus.
Iar când vine vremea cu bogatul seceriș —
Macul se desface și nu-l îmblățește,
Chiminul cu'n bețigaș îl lovește,
Iar teascul nu are rost la acestea:
Grâul nu-l mărunțește, tăindu-l
Nici nu-l zdrobește în teasc,
Ci l' treeră 'n arie, călcându-l cu caii.
Tot felul de rosturi cunoaște plugarul
Căci Domnul cu el iscodește.
La El sunt mulțime de sfaturi
Și lumea întreagă puterea-i uimește.*

Vorba e icoana gândului. Iar gândurile se nasc din suflet. Și sunt gânduri omenești și gânduri dumnezeiești.

Gândurile acestea alcătuesc un ocean nemărginit.

Câte picături de apă se găsesc într'un Ocean, atâtea gânduri sunt în Sfintele Scripturi, din care se adapă creștinătatea. Cu cât se adapă mai mulți din vacuri multe, cu atât Oceanul se face mai mare și mai bogat.

De aceea să nu ne facem păreri că Scripturile vor înceta dintre oameni și dintre neamuri.

Scripturile sunt ca viața într'un pom, care înfrunzește, înflorește și odrăsleşte.

Iar unde Scripturile pier e ca un pom care începe să se uște.

Dar nu numai atât. Ci lumina se duce după om în toate cărările vieții, de e plugar, păstor, soldat, meseriaș, slujbaș, dascăl, preot, judecător, doctor. De unde vine că fără să deschiză Biblia nu poate fi plugarul un plugar adevărat, și nici un fel de îndeletnicire omenească cum trebuie să fie.

Cetiți cu băgare de seamă poezia de mai sus.

Pe limba noastră n'are ce e drept potriveala vorbelor, cum este în versurile măestre:

Codrule, codruțule

Ce mai faci drăguțule,

— dar vom avea noi în curând o traducere a Scripturii, a părintelui Gala Galaction dela București, și va fi atât de limpede și de aleasă încât nu va fi casă de creștin și de român, în care să nu găsim Sf. Scriptură în haină nouă. Atunci vom putea zice că toată suflarea românească se adapă din aceeaș beătură sufletească, și vieța noastră va veni într'o singură alvie.

E limpede, la înțeles poezia plugarului și am sta să credem că e compusă de un țaran iscusit care știe cum să-i meargă plugul bine.

Insă poezia n'a scris-o țaran de acum ci sfântul proroc Isaia, cu șapte sute de ani înainte de Christos.

Și Isaia n'a trăit la țară. A fost un apostol al neamului său, care a trăit lângă Regele Țării să-l sfătuească.

Dar cunoștea rostul țaranului, al plugarului. Căci atunci și Evreii erau plugari, iar de când nu mai sunt plugari, nu mai au nici țară ci trăesc cu negoatele și cu cămătăria, și se țin cu putere mare în lumea întreagă.

Plugăria n'are numai darul de a hrăni cu pâinea cea de toate zilele pe om, dar ea mai leagă pe om de țară să-și facă gospodărie, să privească mormintele părinților, să fie *statornic și chibzuit*.

* * *

Azi socotim, că plugăria iscusită, cu pământul comasat, cu rotație periodică sunt invenții și iscodiri de ale agronomilor, doftorii pământului și ai meleagurilor.

Nu. Inainte de Hristos cu șapte sute de ani, Evreii și-au ce e plugăria iscusită, pe care o au furat în Egipt, unde au fost robi.

SĂMĂNATUL.

Modul cum se introduce sămânța în pământ influențează în mare măsură recolta. De mai multe ori sămânța ajunge prea adânc în pământ decât prea la suprafața pământului. Sămânța introdusă prea adânc încolțește încet, nu răsare la aceeași vreme, deci și buruienile se pot desvolta mai bine. Sămănatul prea adânc are avantajul, că necesită mai multă sămânță, căci o mare parte din sămânța, care ajunge prea adânc, încolțește anevoios și trece mult timp până când iese la suprafață dând deci naștere la o plantă, rămasă îndărăt în dezvoltarea ei. Iar semințele sămănite prea la suprafața pământului încolțesc repede, dar rădăcinile acestor plante nu pot să se lege bine de pământ, deci nici nu se pot bine desvolta.

Așa că trebuie să căutăm, ca să introducem toată sămânța la o adâncime potrivită, ceea ce numai atunci e posibil, dacă pregătirea terenului (aratul etc.) se face în condițiuni bune. Ceea ce privește adâncimea potrivită, ea depinde de natura pământului și de mărimea sămânței. În pământ greu (argilos) sămănăm mai la suprafață decât în pământ ușor (nisipos), iar sămânța cu bob mare se sămănește mai adânc decât sămânța cu bob mic.

Sămănatul cu mâna.

Metoda cea mai veche de sămănat dar totodată și cea mai puțin avantajoasă este sămănatul prin împrăștiere cu mâna. Împrăștierea uniformă a sămânței e cu atât mai greu posibil, cu cât vântul e mai mare și cu cât pământul a fost mai puțin pregătit pentru sămănat. Sămânța nu ajunge la aceeași adâncime în pământ mai ales dacă îngropăm sămânța cu o arătură. De aceea e mai bine să îngropăm sămânța cu grapa. Faptul, că la sămănatul cu mâna sămânța nu se introduce tot la aceeași adâncime, aduce cu sine, dezavantajul, că trebuie să dăm la jugăr $\frac{1}{2}$ mai multă sămânță decât la sămănatul cu mașina și totuși nu vom putea obține o recoltă așa de uniformă (coaptă la aceeași vreme) căci semințele ajunse mai adânc în pământ vor încolți, vor răsări și vor da mai târziu roade.

Sămănatul prin împrăștiere cu mașina.

Sămănatul prin împrăștiere se recomandă numai la semințe de trifoi și ierburi, dar și atunci nu se face cu mâna ci cu anume mașină pentru sămănat prin împrăștiere, cu care sămânța se împrăștește foarte bine. La aceste semințe pământul se grăpă

mai întâi și după sămănat semințele se îngroapă cu o grapă ușoară, cu o leasă de spini sau cu un tăvălug. Dar și aceste semințe se sămănește numai atunci prin împrăștiere, dacă vrem să obținem mult furaj. Dacă cultivăm plantele susamintite pentru recolta de semințe, vom sămăna și aceste semințe în rânduri.

Sămănatul în rânduri cu mașina.

Avantajele (foloasele) sămănatului în rânduri cu mașina constă în aceea că sămânța se introduce la aceeași adâncime; plantele tinere au destulă lumină pentru dezvoltarea lor, căci nu numai depărtarea între rânduri, ci și depărtarea de la o plantă la alia în interiorul rândurilor se poate regula după nevoile de lumină și desfășurare a plantelor. Totodată economisim (șporolim) cu mașina de sămănat până $\frac{1}{3}$ parte față de sămănatul prin împrăștierea cu mâna: cu alte cuvinte e de ajuns să sămănăm cu mașina în rânduri pe un jugăr 100 kg. ($1\frac{1}{2}$ hl), pe când la sămănatul prin împrăștiere avem nevoie de cam 150 kg. (2 hl). Presupunând că pământul a fost bine lucrat recolta nu va fi mai mică, deși am întrebuitat cu $\frac{1}{3}$ parte mai puțină sămânță. Din contră boabele nu vor fi mai bine dezvoltate, vor fi mai uniforme, coacerea boabelor va fi la aceeași vreme.

Un alt avantaj a sămănatului în rânduri este că prășitul se poate face cu plugul de prășit (prășitoare) economisind prin aceasta brațe scumpe.

Rămânând la sămănatul grâului trebuie relevat, că

cu ajutorul mașinei de sămănat putem spori recolta de boabe la grâu.

În țările situate către apus în multe regiuni mașina de sămănat se pune astfel pentru grâu, ca depărtarea între 2 rânduri să fie odată de 14, apoi de 28 centimetri; între rândurile de 28 cm. se prășește primăvara cu mașina de prășit. Influența prășitului este că grâul se înfrăștește mai bine, avem de la un bob mai multe spice, iar spicele sunt mai mari decât atunci, dacă n'am prășit. E drept că avem atunci nevoie și de o prășitoare, dar se plătește să ne cumpărăm o astfel de mașină, căci o putem întrebuiți și la prășitul porumbului, sfeclelor ș. a. m., la fel cum și în aceeași mașină de sămănat putem sămăna atât grâu, ovăz, orz, cât și porumb, sfecle precum și sămânța celorlalte plante agricole.

I. S.

Examenele de admitere se vor ținea între 1—15 Septembrie la care se va cere ca fiecare candidat să cunoască:

Din matematică: cele 4 operațiuni cu numeri întregi și zecimale.

Din L. Română: cetire, scriere, (dictare și compunere).

Istoria și Geografia țării, precum și scriere frumoasă caligrafică.

Elevii sunt interni, unde primesc masa, locuința, baie, spălat, etc. pentru care vor plăti o taxă lunară ce se va fixa ulterior, aproximativ 400 Lei, sau alimente în natură socotite pe prețul pieței.

Sunt 60 locuri vacante pentru acest an. Se primesc numai băieți.

Se va comunica fiecărui elev, data când trebuie să se prezinte la școală.

ECONOMIE.

Cultivați nuci!

Un nuc produce în medie cel puțin 35 kgr. fructe an de an. Prin urmare 6 nuci mari vor fi producând anual 210 sau rotund 2 măști. Cu atât se poate nutri un om vârstnic anul întreg, socotind și un mic adios în lapte, pâine și c. l. Pe seama alor 6 nuci ajung 500 m. pătași. Se împacă deci în întinderea unei grădini de 30 m. = 40 pași lungă și jumătate atâtă lățime.

„Un răspuns“.

Stimate Dle Redactor!

Sub titlul de mai sus a apărut în «Foia Poporului» din Sibiu, Nr. 33, un răspuns al d-lui Alexandru Samoila, președintele Uniunii Generale a micilor industriași și meseriași patroni din România-mare, la lămurirea publicată de comitetul «Sindicatului industriașilor și meseriașilor români din Sibiu», în care răspunsul d-lui Samoila ne acuză de «răutate vădită», pentru că noi am afirmat că congresul ce această Uniune a hotărât să-l țină la Sibiu, este un congres internațional.

Dl Samoila încearcă să desmintă această afirmațiune a noastră, și declară că Uniunea de sub conducerea d-sale e pur națională.

Deci să vedem care dintre noi a spus adevărul.

Dacă dl Samoila susține că Uniunea de sub conducerea d-sale e pur națională, de ce a eliminat (îlăsat afară) din însăși numirea ei cuvântul «română». De ce i-a dat titlul general de: «Uniunea Generală a micilor Industriași și Patroni meseriași»? — Care meseriași?

La această întrebare nu așteptăm răspuns din partea d-lui Samoila, deoarece ni-l da articolul 8 din Statutul Uniunii, pe care îl reproducem aici, ca să-l cunoască și onorații ceitorii ai foii. Acest articol sună astfel:

«Uniunea generală (adecă cea condusă de dl Samoila) primește în sinul ei pe toți micii industriași și patroni meseriași din toate breslele, indiferent de naționalitatea lor, cari au o carte de capacitate și execută meseria ca patron cu firmă și atelier».

Din cele susținute de dl Samoila și din cele ce se scriu în Statut, trebuie să credem că d-sa a inventat un nou soi de organizație, care e «pur națională, dar indiferentă de naționalitate». De unde își va trage originea și această nouă minune, nu știm, credem însă că nici în China nu s'ar putea înjgheba o astfel de Uniune.

Să fim sinceri d-le Samoila și să nu umblăm cu 2 bani în 3 pungii.

Dacă am putut noi exista, și în special noi Ardenii, în timpurile cele mai grele ca românii și ne-am putut afirma ca atari, aceasta este a se datora în prima linie organizațiilor noastre naționale românești, la cari am ținut și vom ține și în viitor cu cea mai mare sfintețenie.

Ceice încearcă să schimbe rostul acestor așezăminte, comit cel mai mare păcat față de înaintașii lor, cari s'au jertfit pentru înființarea și susținerea acestora, comit păcat față de urmașii lor și față de țara care le dă numele de român. Străinii nu reflectează la sprijinul nostru, căci timpurile bune pe cari le-au trăit i-au întărit destul de puternic.

Deci la o parte cu internaționalismul și uniți sub drapelul țării noastre să depunem o muncă cu adevărat «pur națională».

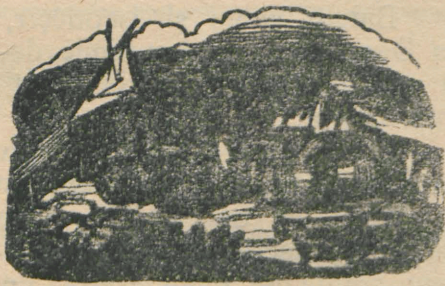
Aceste frățеști cuvinte le adresăm și domnilor măestri pantofoari și cismari din Sibiu, cari nu și-au dat seama de pasul greșit ce l-au făcut atunci când, fără motiv, s'au desbinat de corpul puternic al celorlalți măestri meseriași de toate breslele.

La muncă națională deci pentru întărirea noastră și — a țării!

Sibiu, la 22/VIII 1923.

Comitetul Sindicatului Industriașilor și meseriașilor români din Sibiu și jur.

Cum umblă târgurile și negoatele.

Târgurile din săptămâna aceasta (după calendarul nou):

25 August: Giurgiu-Sânmielăuș (Ghergheni), Tășnad. 26. Deta (jud. Timiș), Ileni, Orșdorf. 27 Făgăraș, Frumoasa, Macfalău, Panteicu, Șimand, Turda. 28. Buteni (jud. Arad), Dezna, Spermezeu, Vorumloc. 29. Cristur, Drașov, Zam. 31. Cacova (jud. Caraș-Severin), Cehul-Silvaniei.

Prețul (valuta) banilor a stat în săptămâna trecută așa:

1 dolar american	cu Lei	220.—
1 franc francez	„	12.50
1 coroană cehă	„	6.80
1 levă bulgară	„	1.80
1 dinar sârbesc	„	2.15
100 coroane ungurești	„	1.25
100 coroane austriace	„	—34
100 mărci nemțești	„	—02

Leiul s'a ținut la 7 și jumătate centime franceze.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință publică, că la 1 Septembrie a. c. va începe anul școlar al școlii de contabilitate și educație cooperatistă, din Ludoșul-de-Mureș.

Elevii fac 9 luni cursuri teoretice, 6 luni practică și 2 luni cursuri de completare, după care vor obține diploma și vor fi numiți contabili la bănci populare, cooperative și federale, contabili-regionali și revizori contabili.

Absolvenții acestei școlii, cari vor obține diploma de capacitate, vor beneficia de reducerea stagiului militar la un an, conform legii publicată în Mon. Of. Nr. 140/920.

Doritorii de a cerceta această școală vor înainta cererile de înscriere Direcțiunii Școlii de contabilitate și educație cooperatistă din Ludoșul-de-Mureș, județul Turda-Arieș, între 15 August și 1 Sept. însoțite de următoarele acte:

1. Actul de naștere (etate de la 15 ani în sus).
2. Certificat de absolvire a cel puțin 6 clase primare.
3. Actul de vaccinare.
4. Certificat de moralitate.

DE VÂNZARE 1 poartă de fier
covăcit cu două
deschizători 3 me-
tri lată, 2,80 metri înaltă, 1 pompă de apă
cu mâner completă, 1 pat din lemn de
nuc, 1 șopru pentru lemne cu despărta-
mânt pentru găini, lung de 3 metri și lat
130 cm., 1 vană din lemn pentru baie,
2 cuptoare de încălzit. A se adresa: Sibiu,
str. Tribunei (Quergasse) Nr. 14 (128) 2-2

Invățacei

se primesc pentru **pictura de firme** (cu
cel puțin 2 clase de liceu) la

N. Tălmăcean,
(133) 1-3 Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 30.

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de **boltaș-con-**
ducător, cu salariu lunar de 1000 Lei, 3% din
vânzare, 4 stânjini de lemne, locuința și luminatul
în natură. Concurerul să fie comerciant de pro-
fesiune și să depună cauțiune în valoare de
20,000 Lei.

Cooperativa „Furnica“ Avrig.
(127) 2-3

La LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ

SIBIU, Strada Mitropoliei Nr. 45

se pot căpăta

toate manualele pentru Seminarul teologic „Andreian“,
Liceul de băieți, Liceul de fete și Școala primară
etc. precum și tot felul de revizite școlare cu
prețuri moderate.

Vizitați!

Prima piatrărie românească

unde se află Cruci și Monumente de tot soiul.

Prețuri moderate.

Cu stimă **IOAN CHIDU,**
maștru piatrărie,

(54) 19-20

Sibiu, str. Podului 7/a
(lângă biserică gr.-cat.)

Publicație.

Cooperativa din Viștea de jos,
(jud. Făgăraș) caută **boltaș-**
cărcimar priceput. Salariu lunar
2000—2200 Lei, după starea fami-
liară și hărnicia oferentului. Cau-
țiune 20,000 Lei. Doritorii de a
ocupa acest post să se adreseze Di-
recțiunii arătând numărul și etatea
membrilor din familie. (123) 2-2

ATELIER SPECIAL DE PICTURI DE FIRME

precum și specialități de lu-
struire de mobile și binale
în colorii de ulei, lac și Email.

(63) 13-25 **N. Tălmăcean,**
Sibiu, strada Mitropoliei 30.

Cel mai mare depozit de

Mașini de bucatărie

(cupatoare pentru calină),

neintrecute în soliditate și construcție per-
fectă, peste 8000 bucăți vândute, precum și

CASSE DE BANI

(Wertheim) din fier și oțel, sigure contra
focului și spargerii, pentru cari dau deplină
garanție, se află totdeauna gata cu prețurile
cele mai moderate la (97) 10-29

E. Purece,

fabrică de casse de bani și lăcătușerie de construcție,
Sibiu, str. Gen. Averescu (fostă Gușteriței) 34.

Cel mai bun și ieftin izvor de cumpărare

Negutătoria de piele, Sibiu, strada Turnului Nr. 38

mai înainte Sibiu, strada Turnului Nr. 29

OSKAR CONNERTH

recomandă sortimentul său, fiind și cel mai bun, în diferite
piei, pe lângă prețurile cunoscute de ieftine.

(125) 2-3

Cu stimă **Oskar Connerth.**

Reel — strict — solid.

AGRICULTORI!

Gunoși înaintea sămănatului de toamnă cu

Îngrășăminte artificiale (gunoi măestrit)

căci numai atunci veți avea recolte mari.

Cereți oferte despre îngrășămintele: [120] 3-3

Kali de 40%, Cianamida de var și Suprafosfat dela

Hala de vânzare a Reuniunii agricole s. a.

Sibiu, strada Pintenului Nr. 2

Telegrama: Verkaufshalle Sibiu.

Depozituri pentru îngrășăminte artificiale sunt:

Sibiu: Strada Pintenului Nr. 2.

Brașov: Strada Mihael Weiss Nr. 17.

Medias: Piața Cazarmii Nr. 15.

Sighișoara: Strada Baier Nr. 47.

Târgul-Murăș: Piața Mihai Viteazul.

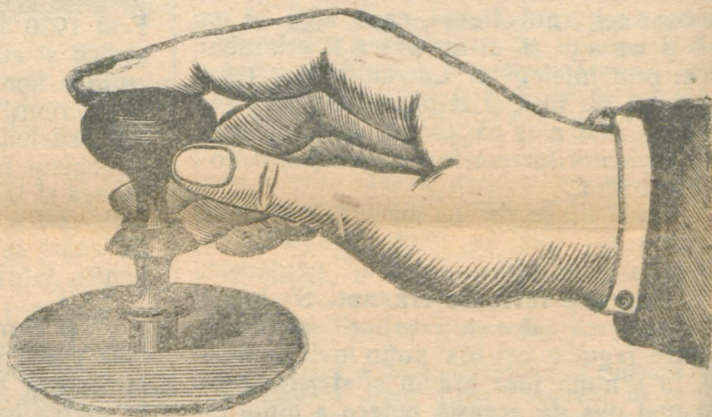
Prima fabrică română de stampile

Oct. L. Vestemăan

Sibiu, str. Tribunei Nr. 14.

Execută tot felul de stampile
din cauciuc, diferite meda-
lioane, precum și sigile din me-
tal pentru sigilarea în ceară,
mașini de numerotat și cu data
zilei din metal și orice lucrări
ce se țin de bransa aceasta.

Comandele să se adreseze
la „Librăria arhidiecezană“,
Sibiu, str. Mitropoliei Nr. 45
sau direct la fabrică. (102) 6-

PENTRU CE

MOTOARELE noastre **DE BENZINĂ DE**
4 HP. tip M. A., fabricațiune a fabricii de motoare
din Deutz, (Langen & Wolf) sunt indispensabile pen-
tru orice atelier de mică industrie sau agricultură ?

În urma bunelor lor calități, ce le însirăm mai jos, au devenit indispensabile:

Aceste motoare mână:

Mașina de scărmanat lână, rândeaua mecanică, mașina pentru
găurit, macarale, mașină pentru tocat carne, dinamuri, mașină
pentru ascuțit, tociță, fereastră, centrifuga, mașina de îm-
blățit, mașina pentru tăiat nutreț, pompe, mori ș. a. ::

Avantajele speciale:

Motoarele sunt simple, ieftine, mici și sigure. Aprinderea sigură, consumă puțin
combustibil, se manipulează ușor, mare durabilitate, foarte ușor transportabil în
urma greutății foarte mici, se poate întrebuița și la scopuri, la cari trebuie să
fie transportat, ceea ce se poate face și de către oameni pe o capră portabilă.
— Montarea și schimbarea pieselor e foarte ușoară. Refrigerarea foarte bună.

Aceste motoare într'adevăr înseamnă o avuție întreagă pentru proprietar.

:: :: N'a mai fost tip de motor atât de bun și ieftin! :: ::

Furnizăm aceste motoare cu prețuri foarte ieftine, deoarece dorim să introducem în
tot locul tipul nostru de motor, pentruca mica industrie și gospodărie să poată lucra mai
rentabil și să câștige oamenii mai mult.

→ Motoarele noastre sunt neintrecute! ← [111] 6-6

— Cereți oferte și prospecte. Vi-se trimit gratuit! —

DEPARTAMENTUL MAȘINILOR AL REUNIUNII AGRICOLE S. A.

Sibiu, strada Sariei Nr. 22.

SUCURSALE: Sighișoara, str. Baier Nr. 47. Medias: Piața Cazarmii Nr. 15.